KRAKUS.

SOBOTA 7. WRZEŚNIA 1822. *Nr.* 179.

KRONIKA NARODOWA.

Roku 1595 Zamojski odzyskuje Wołoszczyznę dla Polski.

NOWOŚCI KRAKOWSKIE.

Wczoraj z rana między godziną 3 i 4, zajął się pożar w miasteczku *Skawinie*, mało dwie mile od Krakowa odległem i całe, niestety! w perzynę obrócone zostało, że nawet świątynia pańska, nieuszła tego nieszczęścia. --

W składzie tytuniów i tabak *P. Kocha* w rynku, znajduje się przyjemny i lekki tytuń do palenia, pod nazwiskiem: *Knaster Kościuszki*, z fabryki sztetyńskiej przybyły. -- Funt kosztuje złotych dwa.

Nasi aktorowie po nader korzystnym pobycie w Kaliszu; pojechali do Poznania, zbierać oklaski i dochody, czego im życzą Krakowianie i oczekują szczęśliwego powrotu.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

GRECYA. Wszystkie pisma publiczne, są napełnione zwycięztwem Greków nad barbarzyńcami; wszystkie niemylnie utrzymują, że dniem przed tą wielką wygraną; Churszyd upojony

radością z odniesionych korzyści, napisał już do Konstantynopola, załączając do swego listu kilka worów z uszami i głowami: "*że w krótce zdobędzie całą Moreą i psów chrześcijan wytępi do jednego*,, kiedy nazajutrz sam zbity i zniweczony, kto wie czyli z pokorą nieoczekuje swego losu? — Jakkolwiek bądź zwycięztwo to może uratowało Grecyą od upadku i zapewniło jej przyszłe powodzenia. — Podług gazety hamburskiej: (*) " Wojsko Churszyda wynosić miało w tej bitwie do 90,000 „ ludzi. (*Rozumię się powiększej części brodatej zbieraniny,* „ *łaknącej tylko zdobyczy.*) *Stratę* Turków liczą niektórzy 60,000, „ a Greków 18,000. -- Skutki tego zdarzenia, mogą bydź bardzo „ wielki, a nadewszystko pociągnąć za sobą poddanie twierdzy „ *Patras.* „ — Flotta turecka prawie do reszty zniweczoną została. Wszelkie, przeciwne temu doniesienia, są wymyślane przez Turków, dla utrzymania męztwa w całym kraju, które coraz bardziej omdlewa. —

Jeszcze na początku miesiąca Maja, xiążę *Maurocordato* wyszedł na czele 20,000 wyborowego wojska przeciwko Churszydowi mając pod rozkazami *Bozarisa* i *Normanna.*

Pierwszy połączył się z Suliotami, i odebrawszy posiłki od swoich, wtargnął do Albanii, gdzie po rozmaitych utarcz-

---

(*) *Wiadomość ta, umieszczona już była w niedzielnym numerze* [175] *Krakusa, z różnicą co do liczby wojsk Churszyda, tudzież straty z obojej strony; które zdaje się że w Hamburgu, tyle przesadzone zostały. — Jest to bowiem tenże sam list z Semlina* 9. *Sierpnia, co do słowa tak umieszczony w Hamburgskiej Gazecie jak był u nas; wyjąwszy że zamiast* 90,000 *była tylko mowa o* 60,000 *Turków, a o stracie Greków ani słowa.*

Pozniejszych doniesień któreśmy przed wczoraj ogłosili, niemasz dotąd w pomienionej gazecie. O bitwie tej Krakus miał najpierwszą wiadomość jeszcze 27. *Sierpnia w numerze* 171.

kach zabrał do niewoli Kambira Agę, gubernatora nadmorskich brzegów tej prowincyi. Wiadomość o tym postępje tyle strachu napędziła Turkom, że wielu Albańczykow cichaczem opuścili wojsko Churszyda, schroniwszy się do domów. W krotce atoli przyszło do walnej i nader krwawej bitwy z baszą *Omerem Wrioni*, który straciwszy 18,000*czne* wojsko, z niedobitkami aż do *Gliki* ścigany, zamknąć się musiał w Janinie. Na placu bojów legło 6,000 Turków, a przeszło 2,000 ranionych dostało się do niewoli. Po tej to klęsce Churszyd basza, zebrał owe ogromne hordy, i mniemał że się pomści zguby swego współtowarzysza, kiedy z wyroków Opatrzności czekała go daleko gorsza.

Odysseusz *czyli Ulisses, syn Ulissesa dawnego współtowarzysza broni Alego baszy Janiny, odbył nauki we Włoszech. Wszędzie nieustraszony i waleczny, zalecał się głębokim rozsądkiem i przezornością. On to zdobył i oswobodził większą część Tessalii, wspierał powstańców Liwadyi i przez senat Morei uznany był naczelnym wodzem w Tessalii i Achai. Posiadał wzrost mierny, twarz pełną rysów charakterystycznych, oko wielkie pełne ognia, włos kruczy. Pełen przytem wstrzemięźliwości równie jak wielkich talentow; zawcześnie zginął dla Grecyi, -- zjednawszy sobie nieśmiertelność w rocznikach jej odrodzenia.*

Turcya. O mianowaniu nowych hospodarów w Multanach i Wołoszczyznie *Sturdzy* i *Ghiki*; już ministrowie angielski i austryacki urzędownie od Reiss Effendego uwiadomieni zostali. Pokój z Rossyą, zdaje się niepodpadać najmniejszej wątpliwości. -- 2,000 Turków, mają odtąd stanowić gwardyą przyboczną obu powyższych hospodarów; a 3,000 innych, składać będzie policyą. --

Hiszpanja. Nowi ministrowie złożyli przysięgę. -- Mocne uzbrajania są uchwalone. -- Słychać o traktacie zaczepnym i odpornym z Portugalją. -- W mieście *Leon* miała wybuchnąć

nowa rewolucya. Pomnik konstytucyjny zburzono i rozbrojono milicye. -- z Gallicyi 6,000 wojsko wyruszyło ku Pireneom. -- W Korunnie uwięziono, jak słychać, pewnego urzędnika francuzkiego i wysłano z tą wiadomością gońca do Madrytu. -- Słychać także że i Walencya powstała przeciw teraźniejszemu rządowi. -- Mimo tego donoszą od granic hiszpańskic', że tam w krótce porządek przywrócony zostanie. -- Ciągle są podawane do króla *petycye* o zwołanie nadzwyczajnych Kortezów. -- Znowu *Quesada* w okolicach Pampeluny w raz z swoim stronnikiem *Jnanito* na głowę pobitym został. -- Hiszpanie mają zamiar wystawić *korpus* z cudzoziemców. któremu chcą dać tytuł: *Legia wolnych mężów*, i w tym celu wydadzą odezwę do wszystkich wolnomyślnych Europejczyków. -- Król przyozdobił medalami żołnierzy, którzy walczyli 6. Lipca z gwardyą. -- Powstańcy mają bydź w znacznej liczbie zebrani; lecz są źle uzbrojeni, źle urządzeni, źle prowadzeni, i nieposiadają żadnego ważnego stanowiska, prócz małych zamków nad granicą *Jrati i Urgel*, gdzie zabranych niewolników zaraz ścinają. -- Damy z *Logrono* podały następujący adress do króla: "*Potwór wojny do owej skruszył swoje kajdany. Obala się on na tron WKMci i naznacza go za swoją pierwszą ofiarę. Podźwignij go N. Panie! Miałżebyś WKMość wątpić o męztwie bohatyrskiego narodu Hiszpanow? Zapomnij WKMość na krew, którą nasi synowie i mężowie za wolnośc już przelali; ale pamiętai raczej na to, co im uczynić pozostaje, to jest ugruntowania tej wolności. Jesteś N. Panie, panem życia naszego; użyj go, dla zniszczenia naszych nieprzyjacioł lub oczyszczenia z nich kraju. Oddal od siebie królu niewiernych ci dworaków, którzy przed WKMością ukrywają niebezpieczeństwa. Otocz się raczej N. Panie poczciwemi i szlachetnemi, którzy wołają: Konstytucya, albo śmierć!* -- (G. B.)

Francya. Zwyczajny goniec z Madrytu do Bajonny nieprzybył, co przypisują rewolucyjnym wypadkom na granicach. -- Połkownik *Cabra*, który dotąd bawił w tem mieście miał wyjechać dla odebrania dowodztwa od Quesady, jako opieszałego w działaniach?? -- Pomnik Ludwika XIV. ma bydź z wielką uroczystością odsłoniony w Paryżu.

Rozmaitości. W innych państwach nic nowego i ważnego niezaszło. -- Urzędnicy pewnego państwa mieli odebrać zakaz, mówienia na publicznych miejscach o polityce. --